

Nro. 29.

A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Octobernek 8 = ik napján
1802-ik esztendőben,*

Magyar Ország.

*Pozsonból Oktob. 5 = dik napján. A' Nádoni-
pány eö Fő Hertzegsége, tegnapelőtt elutazott in-
nei Béts felé.*

*Ezen hónap 1 = ső napján a' 49 = dik, 2 = dik
napján az 50 = dik, és tegnap az 51 = dik ülését
tartotta az Ország = Gyűlés.*

*Az a' Députátzió, a' mellyre az Artikulu-
foknak kidolgozása bizattatott, vasárnap délután
tartotta a' maga első ülését.*

Nagy Britannia.

Londonból Septemb. 16 = ikán. A' Parliamen-

tom Alsó Házának által adatott hivatal szerinti való pénzügyi irásokból, úgy jön ki, hogy ezen gazdag ország kintstárjának 1801 béli jövedelme a' 63 millió sterling fontokat (valami 700 millió forintokat) meghaladta legyen.

Ezen nemzet' gazdagságának bizonyossága a' következő történet is. *Liverpoolban* a' jutott eszébe némelyeknek, hogy nekik nem rossz lenne egy olyan nagy kávéház, a' melly melé egy nagy közönléges olvasásra való könyvesház is lenne foglaltatva. Kevés napok alatt 666 ezer Forintok ajánlottak *subscriptzió* által ezen háznak felépülésére, a' mellynek első oldala 135 lábnyi hosszúságú lesz. — Véghetetlen az a' gazdagság, a' melyre nevezetesen némely tengeri katonák ezen hadakozás alkalmatosságával szert tettek. Vannak olyan fő tisztek is közöttök, a' kik nem száz ezerenként, hanem milliónként számolhatják nyereségeiket. Csak az egy Admirál *Mitchellnek*, a' ki a' Hollandia ellen való expedícióban jelen volt Anglus hajókat vezérelte, egyedül, több mint 2 millió Forint jutott a' *Zuiderseeben* kezekre került Hollandus hajókon való nyereségből.

Anglia jelesen bánik a' világgal. Ő, drága órákat, mesterséges időmérőket, és egyéb tzipra mesterséges műveket küldöz Chinába és Siamba, a' hol az e' fele Europai gyermekjátékok nagy bétben vannak: maga pedig *krumplit* hozat onnét. Hanem megjegyzték érdemel, hogy ez a' *krumpli*, a' melyet mostanság Chinából szereztek az Anglusok, egy igen jókori, és jó ízű vetemény, és igen bő termése van az Anglus kertekben.

Azt beszélik, hogy az Angliai Országglószék által a' mostan folyó környülállásokra nézve, egy Követ rendeltetett volna a' Régensburgi Ország gyűlésre, nagy hatalommal.

Garnerin polgárnak egy vetélkedő társa találkozott *Londonban*, a' ki ugyan a' minápan egy próbát akarván tenni, akkor nem lehetett szerentsés első próbájával: hanem mostan ismét új próbához készül. Ennek *Baret* a' neve; az ő levegő golyobissának nem olyan formája van, mint a' *Garnerinének*. Magok a' több Anglusok is szeretnék, ha az ő pátriótájok *Barret* szerentsés lehetne, és hogy nekéntelenítették a' vetélkedésben hazájokat egy *Frantzia* által meg győzettetni: erre nézve jó summát tettek ölfize sokan számára, hogy a' készületben semmi fogyatkozást, ne kelljen szenvednie. Hanem olyanok is találtnak sokan, a' kik igen tartanak, hogy *Barretnek* ne talám a' második golyobissa is erősebben szeresse szülőtte földjét, hogy sem attól meg válhasson.

Londonból, Sept. 17. dikén. Bár, mi szabadságféltők légyenek is az Anglus irók a' nyomtatás és irás dolgában, mellyet ők a' magok legfundamentomosabb jussaik közzé számlálnak: csak ugyan azt lehet még is egy idő óta észre venni, hogy a' *Frantzia* Elcs Konzúlról, egészen illendőbb és betsülletelesebb hangon, és egy oly nemzethez illő módon kezdenek írni, a' melly valamint maga szereti, ha őtet betsülik, úgy ő is meg betsüli az idegeneket.

A' kereskedése dolga a' *Frantziáknak*, az az éles száka, a' melly az Anglusok szeméit mostan nem kevésbé szúrja. Méltó kedvetlenséggel és érdeklő megjegyzésekkel adják ki az Anglus levelek a' *Frantzia* levelekből az olyan tudósításokat, a' milyen egyebek között a' következő is: —

„*Frantzia* Ország (ezek a' *Párisi* irók szavai) századok óta való természeti szövetségese volt a' *Portának*. Az ő jó égygyellégeket az *Egyiptom* expeditzió félbe szakasztotta vala; hanem a'

már most nem csak vizsgálja, hanem szorosabban vizsgálja álli tódott. Mind a' Porta mind a' Frantzia országglószék meg kümböztetett örvendezések között inepelték meg a' közöttök helyre: állott békességet; különösen pedig a' Porta: azért, mivel Frantzia ország annak birtokaiért, kezességet vállalt; mellykez képpelt ő, nem oly könnyen félhet másoktól. Magára Frantzia országra is nem kevés jó háramlik ezen kötésből, a' melyet az Első Konzúl okosságának köszönnek az ő hazájafiai. Ez szerént nem csak az, hogy a' Fekete-tengeren hajókázhatnak már most a' Frantzia kereskedők, hanem azon, a' Krimiai és egyéb Déli Orosz lakosokat is, a' Császárral való barátságok ereje szerént, részeltethetik a' Frantzia Fábrikák műveiből.

A' termékeny Piemontnak Frantzia országhoz lett tsatóltatása is különös örömet gerjesztet kivált a' *Lyon*i lakó okban. Ezeknek selyem-fabrikássaik, esztendőnként 6—8 millió Livrát érő feldolgozatlan selymet hordatnak onnét által. Már a' két határ közt való vámok megszünnvén, öltsobben kapják ezentúl a' selymet.

Magok a' Londoni Udvari újságok is panaszkodó hangon irnak a' Frantzia Országglószéknek a' kereskedés állapotját tárgyazó intézeteiről, nevezetesen arról a' tilalmáról, hogy az Anglie portékák bé ne botsáttódjanak a' Frantzia kikötőhelyekbe, *transító* képpen, az az úgy, hogy ott mennyenek által idegen országokra. Ezen tilalomban sokkal több áll, avagy több fekszik alatta, az Anglusok kereskedésére nézve, mint sem eleinten gondóltatott volna, mivelhogy nagy részébe a' Német Birodalomnak, és egész Helvétziába, 's még más tartományokba is, Frantzia országon kell az Angliai portékáknak által jöni. Mihelyest Frantzia ország ezt az általhordás béli kereskedést egészen magának veszi, 's ezen ke-

rezztülhordást Hollandián által is, terhessé teszi, akkor ezen nyereségétől egészen el fog Anglia esni.

Más Anglus irók is botsátkoztak ki e' féle panaszokra: Nem a' legnagyobb haláadással viseltetik, úgy mond, a' Porta Angliához. A' mi hajós seregeink kényszerítették a' Frantziákat arra, hogy Egyiptomot oda hagyják. Többe került ez, az Angliai Kormáuyfzéknek 20 millió sterlingnél. A' Divánba való befolyásunk, melly az előtt szembetünő volt, megtsökkent. Akaratunk ellen szabad kereskedés engedtetett a' Frantziáknak a' Feketetengeren. — Az Anglus Kormáuyfzék nyilván kijelentette, hogy éppen nem szereti azt, sőt nem is engedheti, hogy akármelly Európai Hatalmasság keményen megvesse a' lábát Afrika partjain, és az ott leendő hódoltatás által hatalmát nevelje?

Ezen környülállások között igen jól esett, hogy az Országlófzék, azon jelentést, a' mellyet a' *Reis = Effendi* közelébről, a' Konstantzinápolyban lévő Anglus Agensnek, Oberster Strattonnak által adott, és a' mellyben a' Porta az Anglus kereskedőknek, az eddig valónál is nagyobb szabadságot engedett a' Fekete tengeren, ki hirdette: —

„A' jó barattságnak természete hozza magával, 's a' költsönös bizodalom is azt kívánja, így szoll a' *Reiss = Effendi*, hogy azon dolgokat és tárgyakat, a' mellyek, a' Porta és Frantzia Respublika között való allandó békesfégnak és egygyesfégnak megerössítettödését elő segéllhetik, minden egyéb tárgyak előtt megfontolás alá szükség legyen venni; 's ide járulván még az is, hogy a' Császári Felsége, önként való jó indulatból, az Anglus kereskedő hajóknak, a' Fekete tengeren való szabad járást kelést, egy jelentésében, mellyet az itt Konstantzinápolyban volt Anglus Kö-

vethez intézett, meg engedte: mind ezekre nézve, ezen jelen való hivatalos jelentés oda tzelez, hogy a' Nagy Britanniai Királyi Felség egészen bizonyossá tétetődjön a' felől, hogy az ő kereskedő hajóit, mindenben olyan jó szívvvel fogja a' Fényes Porta a' Feketetengeren látni, mint mind azokét az idegen nemzetekét, a' mellyeknek leg inkább kedvez., — Nem nagy béléltás kívántatik annak megértésire, hogy mi indította a' Török Ministeriumot ezen kedvező jelentésnek az Anglusokhoz való intézésére.

Helvétziai Respublika.

Bernából, Sept. 24-dikén. Az Országlószéknek innen való kivándórlása után, Sept. 20-dikén estve, igen szépen meg volt ezen város világosítatva.

Sept. 22-dikén jó réggel, *Schwytz, Uri Unterwalden és Glarus* nevű Kantonaiukból, 4 Batalionok érkeztek és szállottak bé ide, mellyekben 1800 emberek vannak, és derek Stutzza van minnyájoknak.

Az ide omólva béjövő falusi katonaságnak, vagy fegyveres parasztságnak száma, oly nagy, hogy a' Magistrátus, egy Kerülő-jelentésben kén-telenítettett kihirdettetni, hogy már ne tsődüljenek többen bé, mert tellyefféggel nem rendelhet nékik szállásokat.

E' mellett, a' régularis katonaság verbuálásában, fáradhatatlanul munkálódik ezen Kanton. Nintsen is fogyatkozása rekruták' dolgában, mint-hogy minden közember egy Lajos arany foglalópénzt, és napjára 18 krajtzár hópénzt, másfél font kényeret, és fél font húft kap. Nem lehet elegendő veres-fekete pántlika tsukrot készíteni a' néki hevesedett fellázzadt népnek.

Bázel várossa a' maga egész, két ezer embe-

akből álló fegyveres őrző seregét, és egész fegyveresházát oda ajánlotta a' házaóltalmára. — Az apró Kantonokból érkezett Batalionok, derék tenyereftalpas emberekből, és már szolgált 's tanult legényekből állanak, és jó rendet tartanak.

Reding, a' kit *Dolder* nem régiben megbuktatott volt, és a' ki akkor csak majd minden buzsuzás nélkül maradott volt ki Bernából, most már győzedelmi ditsőfféggel várattatik vissza oda.

Baselből, Sept. 24. dikén. Itt, minthogy a' volt Országglószék barátjai többre a' Frantzia háttára szaladtanak által; minden vérontás nélkül ment véghez a' *Contra = Revolutzió*. Már most mindenek csak attól függesztették fel figyelmeztetéseket, hogy a' Frantzia Országglószék mit fog ezen Contrarevolutzióhoz szollani? Igaz az, hogy ha a' Lünevillei Kötésre vetik szemeket a Helvétusok, ebben olyan bátorító szavakra találunk, hogy nékiek tellyes szabadság engedtetett arra, hogy magoknak Konstituziót készíthessenek: hanem nem nem ok nélkül nyúghatatlanzkodnak ő közöttök még is némelyek, azért, hogy a' Frantzia seregeket, Geneva és Chiavenna környékein, és a' Felső Rénusi Departamentomban, öszszegyűlekezni szemlélik.

Schafhausenből, Sept. 28. dikán. — A' most fennálló Tigurumi Kormányzék, szentül megígérte a' vidéki lakosoknak, hogy ezek egyenlő jussal fognak ennekutánna a' városiakkal bírni. Kétségen kívül ezt a' példát fogják a' több Aristokrata városok is követni. — A' Párisból Helvétziába érkezett levelek, csak úgy emlékeznek ezen utólsóban történt contrarevolutzióról, mint apróságról.

Egy ahozértő iró jelesen adta elő a' napokban, hogy: mi volt légyen Helvétzia a' maga

hajdani tsendes állapotjában? melly meg szaggatott ábrázatja legyen ennek ma? 's a' zürzavaraknak mi némű gráditsain lépett legyen a' Frantzia revoluczió alatt oda le, a' hol most van:

„Ha Helvétziának régi leírásait olvassuk, azt gondóljuk (úgy mond), hogy egy paraditsom rajzolatja forog elménkben. Nem hasonlított egy Országglás módja is a' régi hires Görögökéhez jobban, mint a' Helvétusoké az ő tsendes állapotjokban. Konstitucziójok a' szövetség systemáján fundáltatván, majd minden meriföldön más kormányzás, itt arisztokratia amott demokrázia, ismét tovább mind kettő egygyütt találtatott, hanem mindenütt egygyetlenegyttől való függés nélkül; mintha egy Kanton ellensége lett volna a' másiknak, a' nélkül, hogy egygyik a' másikat valaha meg támogta, vagy miot valóságos ellenség bántotta volna; az ő vallás béli külömbkülömbféleségek, nem gerjesztett zürzavart közöttök: itt bámulásra méltó Fábrika és egyéb mesterség béli szorgalmatosságra, amott egy tsupa pásztori életre talált közöttök a' figyelmetes utazó; a' minden lépésre külömböző vélekedés, nem az egymásnak való ártásban nyilatkoztatni ki magát; a' gazdagok és szegények meg férték egymás miatt; a' megkülömböztetett hazafui hajlandóságot soha ki nem óltotta belőlök az idegen Hatalmasságok' szídján való katonáskodás. A' hires Görögöktől abban külömböztek, hogy a' Görögök kedvelték az országfoglalást; a' Helvétusoknak ellenben örökös neutralitásban állott a' systemájok. Magok jó, és hadakozó katonák: országglások módjának princípiuma ellenben a' békesfégy volt. Ritka önnön = szeretet = valóság, jó katoná lenni, és a' foglaláson nem kapni. Ez a' Helvétzia képe a' maga tsendes és boldog idejében.

„El következett a' Frantzia revoluczió. A'

Frantzia seregeknek a' rövidebb útra vólt szükségek Olasz ország felé. Helvétzián romlottak keresztül, minekutánna ötet meg hódoltatták, és a' revoluzióba belé bonyolitották. Ez egyszer meg esvén, minden tudja, melly sok külömbkülömbféle Konstituziók követték egymást, itt is, valamint Frantzia országban. Hanem mind ezek a' Konstituziók olyanok vóltak, a' mellyek által az úgy nevezett *Centralis Országglás módja* tárgyaztatott, a' mellynek t. i. abban állott a' főbb fundamentoma, hogy a' Kántonok között való külömbség meg szűnván, a' nagyobb Hatalom, valamely közép pontban határozódjék. Sokaknak inkább tettszett az ő ősi systemájok. Ilyen gondolkodású ember vólt a' többek között *Reding* nevü, ki is a' békefég helyre állásával az ország kormányozásához közel esvén, ő egyszeriben azon törekedett, hogy a' régi úgy nevezett *Föderális* országglás módját hozza vissza. Az ő *Dolder* nevü országgló Collegája azonközben, a' ki a' Centralis Hatalomnak vólt pártfogója, *Redinget* megbuktatta, és Bernából el kergetvén, a' maga gondolkodásával meg egygyező systemát hozta bé. *Reding* ekkór az apró Kántonokba utazott el, a' hol főzte az ólta mind azt, a' mit ezen apró Kántonok és a' paraszt fegyveres seregek segedelmekkel, 's a' *Gen. Erlach* vezérlése alatt, véletlenül végre hajtott, 's a' mellynek végrehajtására a' Frantzia seregeknek Helvétziából való eltávozások, a' leg első 's leg jobb időpont volt. Miként próbálta a' *Dolder* pártján lévő gyenge Országglószék elejét venni, a' maga meg bukásának, miként küldött a' *Gen. Andermatt* vezérlése alatt *Tigurum*nak meg hódoltatására, a' melly első fészke volt az ellene való felkelésnek, katonaságot, 's a' többi, mind ezeket bőven le irtuk már az újjabb közönséges levelekből.

Most már úgy lehet képzelní a' szegény Hel-

vétziát, mint egy tsak nem 4 tagra szakadott tettet. *Wallis*, valósággal örökre el vált tölle a' Frantzia Respublika' kedvetöltésire. Öt kicsiny Kántonok, *Swytz*, *Uri*, *Unterwalden*, *Glarus*, és *Appenzel*, tsak magok tartottak Gyüleést *Swytz*-ben. A' nagy Kántonok Députatuffaik hasonló képpen tsak magokra gyültek ölszfe *Bernába*. A' 4-dik tagot formáijak, tsak az úgy nevezett *Lemán és Freyburg*.

Schafhausenből, *Sept. 23-dikán*. Talám még a' kelő idők homalya se fedezheti soha el azon motskot, a' mellyel a' kivándorlott Országlószék' *Bernából* való elútazásának alkalmatosságával a' *Helvétus* nevezet meg bélyegeztetett. Midőn t. i. a' Kapitulációnak ereje szerént 19-ikben reggel ezen Országlószék *Bernából* ki indult volna, történt, hogy a' 68 esztendős öreg *Steiger* (*Bonmonti* volt Fő tiszti) ki ment *Bernának* egyik külső részébe egy hugához, a' ki éppen kokárdákat készített veres és fekete pántlikákból, és azt gondolta, hogy kedvit találja az öregnek, ha neki is fel varr egygyet a' kalapjára. Az ártatlan öreg, nem vetette meg a' léány kedveskedését, hanem fel tévén a' pántlikas kalapot, bitzgni kezdett haza felé. Újában szembe találkozott a' városból ki felé maschérozó Országlószékekkel, 's azok fegyveres népével. Az egész sereg isendesen el ment mellette, hanem leg utóljára vált ki a' többek között egy nagy vassag Vadász tizt egy köz vadászal, és *Steigernek* utána szaladván, agybafebe kezdette szegént vagdalni, míg ez a' földre roskadt, a' midőn amazígy szollott a' vadásznak: lödd agyon a' k — t. A' köz vadász tellyesítette a' tiztje parantsolatját, kapta a' flutz-tát, és könyörületelleg nélkül réa' lött a' szegény öregre, ki is 22-ikben temettetett el tiztességesen az ő ezen kedvetlen és rút történet által erősen megilletődött polgártársai által.

Olasz Ország.

Nápolyból Sept. 7 - ikén. A' múlt Aug. 20 - di-
kén egy vastag füstfelhő emelkedett fel a' *Vesu-*
vius nevű tűzokádó hegynek örvényéből, a' melly-
nek igen gyakran félelmes következései szokta-
nak itt lenni. Sept. 1 - ső napján pedig délután-
ni 2 órakor gyenge föld zendülés éreztesett itt,
de a' mely *Kápuánál* és más felé, sokkal kemé-
nyebb volt. Nékünk itt Mártziustól fogva mos-
tanig, tsak égygyetlenegy nap volt esőnk, ezen
kívül még tsak egy tsepp víz sem jött le az ól-
ta esőformában az egekről: örökké tiszta és fel-
leg nélkül való napjaink voltak. A' hőség ter-
mészet szerént az egész nyáron, de kivált Aug.
8 - dikán és 21 - dikén, minden itt isméretes híve-
sítő szerek mellett is, tsak nem elszenvedhetet-
len volt. Tsak a' reggeli és estvéli rend kívül
bőséges harmatnak, és az enyhülést szerző éjje-
li levegőnek köszönhetjük, hogy minden mezei
plántáink porrá nem égtek. Az emberek, tsak-
ugyan erőssen kezdenek a' nagy melegek után hal-
ni, kivált az egészségtelenebb helyeinken, a' mi-
lyen *Salerno*; 's a' halálnak még nagyobb puszt-
ításaitól félnek orvosaink az ősz bé következé-
sével.

Nápolyból Sept. 14 - ikén. Az Admirál *Sola-*
no vezérlése alatt ide evezett Spanyol hajós se-
reggel, tsak a' Koronánk Örökösse, és *Mária An-*
tonia Hertzeg Alsószony, a' Spanyol Korona Ö. ö-
kössének, vagy az úgy nevezett Asturiai Princz-
nek eljegyzett mátkája, fognak *Barcollona* felé
elvezni. A' Király és Királyné pedig, egészen
el végezték már magokban, hogy ne utazzanak
el oda. Azon az *Asturiai Printz* nevű Admirális
hajón, a' mellyen a' Hertzeg és Hertzeg alsószony
ezen utat fogják tenni, 120 ágyuk, és 1200 hoz-

zá tartozó emberek vannak. Az ágyuk három emeletet, vagy kontignátziót formálnak benne. — Az alsó kontignátzióban lévők mind 36 fontos, vas — a' második és harmadik emelet béliek pedig, 24 fontos értz ágyuk. Az egész hajó tzedrus fábol készült, és az Admirál kamarája mahonifa délszkával van meg padólva. A' Hertzeg és testvére t. i. a' Hertzeg Alfszony, 's kísérőik számokra rendeltetve lévő szobák, arany és ezüst készületekkel vannak gazdakon felékesittetve. — Az a' fajka vagy kiseded hajó (Schaluppe), a' melly a' Hertzeget és Hertzegnét a' partról a' nagy hajóra fogja vinni, vas helyet merő ezüstitel van meg verve és megboritva, belől pedig meg aranyozva. Ezen hajókon egyéb eránt nem látni azt a' nagy tsinosságot, a' mellyel az Anglus, Hollándus, Dánus és Svéd hajok méltán dísekednek. A' hajós tilztek igen magokat kedveltetők; a' forma ruhájokat tsak nem befedi az arany; a' hajókon mindeneknek szabadon lehet járni. A' Király igen gyönyörködik ezen hajókban, és majd minden nap meg látogatja.

Az első osztálya az Amiensi kötés szerént ennekutánna *Malthában* lévő Nápolyi fegyveres seregnek, mely is 2000 igen szép vállogatott emberekből áll, oda már által evezett.

Maylandból Septemb. 18 = dik napján. — Az Olasz Respublika vidékein követésre méltó törekedéssel folytattatik a' tehénhimlőnek béoltatása. *Sacco* nevezetű Orvos Doktor, tsak egyedül 50 ezer gyermekbe óltotta már bé ezen halznos mérget. Nem sok helyt elvástuk még, hogy úgy praktizáltak volna az Orvosok ezt a' himlőóltás béli foglalataffágot, mint *Sacco*. Ő, városról városra faluról falura jár — meghimlőztetett gyermeket hordoz magával, mindenütt a' kikről minden

időben és mindenütt friss himlőmateriát vehet és óthat másokba. Melly nagy haszon légyen ezen bánásmódjában, és melly igen szolgáljon ez a' tehénhimlő' betsének nevelésére is, könnyű által látni. Ezen mód szerént nem tarthatni attól, a' mi ezen himlőoltásnak betsét még eddig némű-némű képpen tsekélyítette, hogy vagy fattyu himlő, vagy pedig olyan méreg óltodjon valakibe, a' mellynek munkálkodó ereje el gőzölög-vén, a' meghimlőztetett személyt ki tegye annak a' veszedelemnek, hogy a' tehénhimlő után idővel még a' gyermek himlőt is el kaphassa.

Frantzia Respublika.

Toulouse várossában *Najac* nevű előke ő asz. szonyságnak gyermekei között nevezetes gyilkosság esett, a' melly a' Törvénytévő Tanátsnak kritikus kérdésre adott alkalmatosságot. A' kisebbik urfi gyűlöléggel viseltetett a' nagyobbikhoz. Egy alkalmatossággal, mikor éppen valami munkásoknak meg nevélekre mentek volna, ölsze veztek. A' kisebbik meg ragadta a' nagyobbikat, hogy meg ölje: a' munkások vették ki a' bátyát a' keziből, ki is meg futamondván a' szobákban kereste menedék helyét. Hanem az öttse itt követte, mind addig, míg az utólsó oldal szobába jutottak, a' hol látván a' nagyobbik, hogy a' nagy méregben lévő öttse mingyár bééri, kapott egy puskát, és kiáltotta az öttsinék, hogy közelébb ne menyen, mert keresztül lövi. Ez semmit nem hajtott az intésre, melyre nézve a' bátya, hogy a' maga életét meg tarthassa, szovának állott, és az öttsit keresztül lötte. — A' *Toulousi* törvénytévő Tanáts tsakugyan halálra ítélte a' fiut: hanem az anyja és familiája az Első Konzúlhoz folyamodtak kegyelemért. Mit fog ez határozni? még nem tudják.

Elegyes Levelek.

Semlin, Sept. 27 = dikán;

Jussum Aga ismét Belgrád felé közölgetvén, innét kiütöttek ellene a' Jantsárok, és olyan vérontás volt a' két fél között, hogy a' két részről valami 7 százra ment az elesetek száma. Most már, minekutánna mindenik fél erőssen meg gyengült, olyan alkura léptek egymással, hogy mindenik viselje a' maga lakhelyén tsendesesen magát, és ok nélkül ne verkedjenek.

Katona határszeleinken a' gabonának felvásároltatása meg szorittatott, ennyiben, hogy a' lakosok tsak az előljárók hírével adhassák el házokszükségét fellyül haladó gabonájokat.

Kenstántzindápolyból, Aug. 29 = dikén.

Az Orosz Udvarnak eddig itt volt *Követtya Tamara* úr, haza hivattatván, a' Nápolyi Orosz Követ *Italinsky* úr rendeltetett ide.

Frantzia Oberster *Sebastiani* maga személyesen mútatta bé a' Török Császárnak, *Stuart* Anglus Oberstert, ki is ezen alkalmatossággal masod versben újjította meg a' Császár előtt az Egyiptomi *Bey*kért való közbenjárását, azt is mondván egyebek között, hogy ezek, az Egyiptomi Klimához már olyan erőssen hozzá szoktak, hogy másutt meg nem maradhatnának. A' Császár most is tsak azt felelte, a' mit más alkalmatossággal, hogy t. i. ő Egyiptomban nem szenved többé ragadozókat, és a' *Bey* Urak, a' *Géorgiai* Klimához, a' hová küldettetni fognak, sziutúgy hozzá fognak szokni, mint az Egyiptomihoz.

Éppen ma érkezett ide egy Kurir a' Cairói Baschától, olyan tudósítással, hogy ő a' *Bey*ket erőssen meg szorította legyen, és reméli, hogy

nem soká, *in massa* fogja őket Konstantinápolyba küldeni. Oberster Stuart vissza utazott Egyiptomba olyan ígéret mellett, hogy az Anglus seregekkel haladék nélkül oda fogja Egyiptomot hagyni.

Valóságos igazság, hogy a' Porta égygyellegre lépett Pasman: Oglúval, 's feles summát adván néki, ötet a' Widdini Baschaságban meg erősítette: a' ki ellenben egyebek között arra is el kötelezte magát a' Portának, hogy az Europai Török országot egészen meg fogná a' tolvaj seregektől tisztítani.

Suzzó Oláh országi Hospodár helyébe, a' ki a' réá bizattatott Fejedelemséget, költött vagy tetetett félelemből oda hagyta volt, *Chalcis* szigetére parantsolta a' Császár számkivetésbe menni, és helyébe *Ipsilandi* Hertzeget nevezte ki.

(Egy Kolosvári tudósítás után közönséges újság levélben olvastuk, hogy a' Móldvai határok mellett egy Orosz tábor gyűlne özsze. Mi tsoda izélozással történne ez, nem írják.)

Hamburgumból, Sept. 27 = ikén.

Ide ilyen tudósítás érkezett Pétersburgból a' közönséges újságlevelekben való kiadattatás végett:

Pétersburg, Sept. 11 = dikén. A' publikumot valamely történetről való külömbkülömb féle beszédek foglalatoskodtatták egy idő óta, a' melly már most, minekutánna a' valóság egészen világosságra jött, illendő, hogy közönségessé tétetessék. Egy ifjú Teshörzö tiszt, egy magát egészen a' játéknak adott és eladó odott ember, azt találta fel, hogy a' Császár betses élete ellen egy költött özsze esküvést gondól ki, és terjeszt el,

vagy nyilatkoztat ki, remélvén, hogy nagy jutalmat fog érte kapni. Hogy a' költőt dólgot annál bizonyosabb színbe öltöztethesse, setét este bé ment az Udvari kertbe, és ott a' maga karjának nagy husát egy pistoly-lövés által megsebesítvén, azt mondotta, hogy az öszize esküdtök között az égygyik, a' ki őtet ismerie, a' ki néki az öszize esküdtök közé való beállást magának is ajánlotta vólt, a' ki következő képen valami okra nézve az általa való elárúttástól félt, őtet ott a' kertben meg. támadván, ez életből kióltani igyekezte légyen, hanem a' lövést el hibáztatván, csak a' karját sebezte meg. A' Politzia vizsgálás alá vévén a' dolgot, nem sokkal ki tanúlta a' költeménnek mivóltát, mely után a' bünös maga mindent kivállott, ki is már bünének érdemelt büntetését várja, mely is annál nagyobb, hogy a' Császár élete feől, a' mellynek számos esztendőkre való jutását, és okraig való szerentsés országglását mindenek ohajtják, igen nagy remülelésbe ejtette vólt az egész közönséget.

Páris, Sept. 24-dikén.

Fox az Első Konzúlnénál is bé mutatatta magát. Az Első Konzúlnál második versenyben is ebédelt. Ekkor is sokat bejelgetett véle a' Konzúl. A' többek között azt is elő hozta *Bonaparte*, hogy az Anglus irók az ő tselekedeteit igen sokat kritizálják; mellyre csak azt felelte *Fox*, hogy az ő mállok külömben nem lehet, minthogy azt az ő Konstitúziójok hozza magával; hanem a' nagy emberek felemelkedettebbek, mint sem az esféle irkálások őket érdekelhetnek és bánthatnak.